

ADVIES

Gewestelijk Innovatieplan 2016-2020

Voorontwerp van ordonnantie dat de bevordering beoogt van onderzoek, ontwikkeling en innovatie via het verlenen van steun zonder economische doeleinden ten voordele van de non-profit organisaties, de onderzoeksinstituten en de ondernemingen

Voorontwerp van ordonnantie dat de bevordering beoogt van onderzoek, ontwikkeling en innovatie via het verlenen van steun bestemd voor economische doeleinden ten voordele van de ondernemingen en van de onderzoeksinstituten die gelijkgesteld zijn aan ondernemingen

16 juni 2016

Aanvrager	Staatssecretaris Fadila Laanan
Aanvraag ontvangen op	10 mei 2016
Aanvraag behandeld door	Commissie Economie - Werkgelegenheid - Fiscaliteit - Financiën
Aanvraag behandeld op	23 mei en 9 juni 2016
Advies uitgebracht door de plenaire zitting van	16 juni 2016

Vooraf

De twee ordonnanties inzake O&O&I

De financieringsprogramma's voor de ondernemingen inzake O&O&I zijn momenteel opgenomen in de ordonnantie van 26 maart 2009. Wat betreft de andere financieringsprogramma's inzake O&O&I voor onderzoekinstellingen, bestaat er om zo te zeggen geen wettelijke basis. Deze worden toegekend op grond van de jaarlijkse begrotingsordonnantie waarin deze zijn voorzien.

De wijziging van het Europees wettelijk kader eind 2014 is een ander element waarmee rekening moet worden gehouden bij de actualisering van de Brusselse wetgeving betreffende de financiering van O&O&I. Dat zal tevens toelaten om het nieuwe Gewestelijk Innovatieplan uit te voeren.

Het nieuwe Brussels kader voor de financiering van O&O&I is gebaseerd op de twee volgende ordonnanties :

- het voorontwerp van ordonnantie dat de bevordering beoogt van onderzoek, ontwikkeling en innovatie via het verlenen van steun zonder economische doeleinden ten voordele van de non-profit organisaties, de onderzoekinstellingen en de ondernemingen ;
- Voorontwerp van ordonnantie dat de bevordering beoogt van onderzoek, ontwikkeling en innovatie via het verlenen van steun bestemd voor economische doeleinden ten voordele van de ondernemingen en van de onderzoekinstellingen die gelijkgesteld zijn aan ondernemingen.

De maatregelen voorzien in het eerste voorontwerp van ordonnantie ontsnappen aan de kwalificatie van staatssteun in de zin van de Europese reglementering. De in het tweede voorontwerp van ordonnantie bedoelde steun wordt toegekend overeenkomstig de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) en het de minimis-reglement.

Het Gewestelijk Innovatieplan (GIP)

Het vorig Gewestelijk Innovatieplan dateert van 2006 en zijn actualisering van 2012. Dit nieuwe GIP past in het kader van Doelstelling 9 van de Strategie 2025 die is gewijd aan de ondersteuning van onderzoek en innovatie.

Het doel van dit GIP bestaat erin, de strategie inzake intelligente specialisatie verder uit te werken en over actieplannen te beschikken tegen de horizon 2020, teneinde structuur te geven aan een omgeving die de activiteiten inzake O&O&I van de verschillende actoren van het Gewest bevordert, met het oog op een sociaaleconomische ontwikkeling die de gewestelijke uitdagingen aanpakt.

Het GIP telt 35 acties op basis van vijf assen waarvan de eerste vier generisch zijn en de vijfde van meer specifieke aard :

1. de innovatieketen verbeteren ;
2. de nieuwe vormen van innovatie en de nieuwe actoren op het vlak van O&O&I ondersteunen ;
3. de communicatie en de bewustmaking rond O&O&I verbeteren ;
4. een ruim, participatief en performant bestuur verzekeren van het gewestelijk innovatieplan ;

5. deel uitmaken van een aanpak van intelligente specialisatie (er werden drie strategische activiteitengebieden weerhouden : de gepersonaliseerde geneeskunde, de groene economie en de digitale economie).

Advies

1. Gezamenlijke algemene beschouwingen voor de twee ordonnanties inzake O&O&I en het GIP

De Raad staat positief tegenover het volledig en geïntegreerd karakter van het GIP en van de twee ordonnanties. Deze laatste bieden bovendien een maximale dekking van de steunmaatregelen voor innovatie die mogelijk zijn in het huidig nationaal en Europees reglementair kader. Zij openen een breed veld van mogelijke maatregelen, ook al worden al deze maatregelen niet onmiddellijk in besluiten omgezet.

De Raad is van oordeel dat de in de verschillende teksten vermelde definities duidelijk en nauwkeurig moeten zijn. Zo dringt hij aan op een coherentie van de definities, die in deze drie teksten worden gebruikt, teneinde elke interpretatie en elk juridisch probleem te vermijden. Zo wijst **de Raad** erop dat dezelfde definitie wordt gebruikt om een spin-off (niet-economische finaliteit) en een spin-out (economische finaliteit) te beschrijven. In de ordonnantie betreffende de steun met niet-economische finaliteit is sprake van « het centrum De Grote of gelijkgestelden » en in deze voor de steun met economische finaliteit van « erkend centrum ».

Ook andere termen, zoals « financieringspool », « begeleidingspool » en « huisvestingspool » zouden kunnen worden gedefinieerd.

2. Gezamenlijke algemene beschouwingen voor de twee ordonnanties inzake O&O&I

2.1 Communicatie over de steunmaatregelen

De Raad stelt vast dat de waaier van voorziene steunmaatregelen in deze twee voorontwerpen van ordonnantie nogal breed is en dat het op zich niet makkelijk is om zich hierin terug te vinden. Men moet bijgevolg een doeltreffende communicatie ter attentie van de bestemmingen van deze steunmaatregelen voorzien.

De Raad meent dat een document, dat de verschillende steunmaatregelen op een tijdslijn plaatst die de hele innovatieketen beslaat, een interessant pedagogisch instrument zou zijn.

2.2 Openstelling van de steunmaatregelen voor de non-profitsector

De Raad stelt vast dat de twee ontwerpen van ordonnantie de steunmaatregelen toegankelijk maken voor de non-profitsector.

Wat betreft de implementering van deze uitbreiding van de begunstigden van de steun met de non-profitsector, behoudt **de Raad** zich het recht voor om in de loop van de maand september 2016 een initiatiefadvies uit te brengen.

2.3 Budget

De Raad stelt vast dat er zowel voor de steun met niet-economische finaliteit als voor de steun met economische finaliteit geen enkel arbitrageproces is voorzien bij een begrotingsoverschrijding. Hij is nochtans van oordeel dat zo'n mechanisme noodzakelijk is en verwijst naar wat er voor de steun inzake economische expansie is voorzien.

3. Algemene beschouwingen over het GIP

3.1 Breed adviesproces

De Raad verwelkomt het adviesproces dat stroomopwaarts van de opstelling van dit GIP met uiteenlopende actoren (ondernemingen, universiteiten, hogescholen, overheid, vzw...) is gevoerd. Dit proces laat immers toe om een beter zicht te bekomen op de toestand van O&O&I in het Brussels gewest en om er van bij aanvang de actoren bij te betrekken die zullen toelaten om de in dit plan bepaalde doelstellingen te verwezenlijken.

3.2 Interregionale, intraregionale, nationale en Europese coherentie

De Raad vindt het positief dat men naar coherentie wil streven tussen het GIP en andere bestaande gewestelijke instrumenten, zoals de Strategie 2025, het gewestelijk plan voor een circulaire economie, de toekomstige Small Business Act, de twee ontwerpen van ordonnantie inzake O&O&I, enz.

Verschillende publieke en private actoren zijn betrokken bij de uitvoering van de 35 acties die in het plan zijn opgenomen. **De Raad** onderstreept de noodzaak van een goede coördinatie en van een samenwerking met de actoren van het federale niveau, de andere gewesten en gemeenschappen om de middelen te optimaliseren.

De Raad stelt zich bovendien vragen bij het voor dit GIP opgestelde tijdschema dat niet overeenstemt met de Europese timing. Welnu, sommige fondsen, die op Europees niveau voorhanden zijn, kunnen belangrijke hefboomen vormen.

Men heeft nood aan coherentie en samenwerking indien men de ambitieuze doelstelling wil halen die erin bestaat om 3% van het gewestelijk BBP aan O&O&I te besteden.

3.3 Operationalisering van de acties en budgettaire middelen

De Raad vindt het positief dat men de hele innovatieketen wil financieren, in het bijzonder het einde van de keten en de commercialisering.

De Raad stelt zich evenwel vragen bij de budgettaire keuzes die zullen worden gemaakt want het GIP voorziet niet uitdrukkelijk de financiële middelen die aan de implementering van elke actie worden besteed.

De Raad stelt bovendien vast dat men voor een groot aantal van de 35 acties een grote uitvoerbaarheid en een hoge prioriteit aangeeft. Hij stelt zich dan ook vragen bij de beschikbaarheid van de nodige menselijke en financiële middelen om deze uit te voeren.

3.4 Strategie van intelligente specialisatie

De Raad staat positief tegenover de keuze van het Gewest om een strategie van intelligente specialisatie te voeren.

3.5 Scale-ups

De Raad is van oordeel dat het GIP meer aandacht zou moeten besteden aan de scale-ups en start-ups die een sterke groei kennen en reële vooruitzichten bieden inzake werkgelegenheid en economische ontwikkeling, dit teneinde hun ontwikkeling te bevorderen of hen naar het Brussels gewest te halen, te meer daar hiervoor in de beide andere gewesten instrumenten zijn voorzien.

4. Formele beschouwingen betreffende de twee ordonnanties inzake O&O&I

De Raad vestigt de aandacht op het feit dat sommige verwijzingen in de twee voorontwerpen van ordonnantie naar andere artikelen in de wettekst verkeerd zijn. Hij vraagt daarom dat de definitieve versie van de tekst aandachtig zou worden herlezen.

*
* *